

LOKALNA ZAJEDNICA U PREVENCIJI POREMEĆAJA U PONAŠANJU: KONCEPT POZITIVNOG RAZVOJA MLADIH

ANITA JANDRIĆ*

Primljeno: svibanj 2005.
Prihvaćeno: lipanj 2005.

Pregledni rad
UDK: 376.5-053.6

Ovaj rad bavi se problematikom lokalne zajednice u prevenciji poremećaja u ponašanju s posebnim naglaskom na koncept pozitivnog razvoja mladih. U središtu koncepta pozitivnog razvoja mladih leži uvjerenje da je pomaganje mladima da razviju svoje potencijale najbolji način za prevenciju poremećaja u ponašanju. No, da bi to bilo moguće, bitno je stvoriti zajednicu koja to omogućuje – tzv. „otpornu“ zajednicu. Rad daje prikaz osnovnih karakteristika „otporne“ zajednice, elaborira osnovne postavke koncepta pozitivnog razvoja mladih te pokušava dati odgovor na pitanje na koji se način elementi spomenutog koncepta mogu primijeniti u jednoj lokalnoj zajednici i to kroz primjere nekoliko kvalitetnih programa prevencije.

Ključne riječi: lokalna zajednica, prevencija, pozitivan razvoj mladih

Problem

Brojna istraživanja i iskustva iz prakse pokazala su da lokalna zajednica objedinjuje većinu najvažnijih potencijalno rizičnih čimbenika, odgovornih za pojavu niza poremećaja u domeni psihosocijalnog funkcioniranja, ali i projektivnih čimbenika čiji je učinak uspješna prevencija (Bašić, 2000, 2001; Ferić, Kranželić, 2001).

Brojni čimbenici razvoja djece i mladih nalaze se u resursima zajednice: od načina i kulture stanovanja, preko kvalitete odgojno obrazovnih ustanova i različitih službi (zdravstvo, socijalna skrb, policija i slično) pa sve do organizacija tipa javnog prijevoza, kulturnih, zabavnih, sportskih i rekreacijskih.

Funkcija lokalne zajednice, u skladu s navedenim, jest ne samo dati prostorni okvir u najužem smislu za njihovu socijalizaciju već im ponuditi i različite perspektive gledanja na život

– proširiti njihova očekivanja i dati im novi status i ulogu. Time lokalna zajednica priprema mlade za preuzimanje uloga koje ih svrstavaju u njezine pozitivne resurse (Bašić, 2001). Oni na taj način postaju potencijali o kojima ovisi daljnji razvoj neke zajednice, a onda, u konačnici, i društva u cjelini.

No, da bi mladi ljudi uspjeli razviti svoje potencijale i jake strane, potrebna im je zajednica koja će im omogućiti pozitivan razvoj i koja će im biti oslonac u njihovim nastojanjima da se razviju u zdrave i otporne ličnosti. Dakle, potrebni su im temelji „zdrave“ i „otporne“ zajednice - zajednice koja brine o svim svojim članovima, koja nudi svojim članovima sigurno mjesto za život te pristup onim dobrima i servisima koji zadovoljavaju njihove potrebe. Takva zajednica se prema ljudima odnosi kao prema „cjelovitim“ osobama i ima prepoznato mjesto za svakog člana unutar socijalne strukture. Ona nudi prilike za rast i ispunjenje i dovoljno je homogena kako bi se izbjegli konflikti među susjedima, ali i

* Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu